

Handläggare:
Margareta Wennerberg

Projektstöd Kultur i Vården 2009

1 Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att bevilja

Löwenströmska sjukhuset	50 000 kr	KUN 2008/771
Glädjeverkstan	350 000 kr	KUN 2008/772
Kulturföreningen Art produktion Evenemang	200 000 kr	KUN 2008/773
Eva Gabriella Sjöblom, enskild firma	95 000 kr	KUN 2008/787
Barnens sjukhus, Karolinska Universitets- sjukhuset Huddinge	100 000 kr	KUN 2008/789
	TOTALT	795 000 kr

2 Bakgrund

Syftet med projekten är att vårdtagare, personal och anhöriga skall få en verksamhet som är återkommande. Projekten tas ut för att komplettera varandra så att institutionerna får en så bred verksamhet som möjligt. Projekten kompletterar programkatalogen med aktiviteter som är försöksverksamhet eller som till sin utformning är sådana att de inte passar i programkatalogen.

I detta utlåtande behandlas fem ansökningar.

I särskilt ärende rörande slutlig budget för 2009 har förvaltningen föreslagit kulturnämnden att budgetera 1 200 000 kr för projektstöd till Kultur i vården 2009.

Förutsatt att kulturnämnden beslutar om fördelning av stödet enligt förvaltningens förslag kommer 795 000 kr att fördelas ut och 405 000 kr att återstå till kommande ansökningar.

Bilaga:

Ansökningar
Redovisningar

3 Förvaltningens synpunkter

3.1 Ansökningar som tillstyrks

3.1.1 Löwenströmska sjukhuset

KUN 2008/771

Stöd 2006: 50 000 kr (aug)

Psykiatri Nordväst/Löwenströmska sjukhuset ansöker om 50 000 kronor till projektet "Löwgården" (en trädgård för alla sinnen). Syftet med "Löwgården" är att ge rekreation och meditation för patienter, anhöriga och personal. Vara en oas, som en patient själv uttryckte sig. Trädgården utformas tillsammans med patienter i grupper och det blir någonting för alla sinnen (ex en damm som porlar, smultron att ta vid gången m.m). Delar av personalen har genomgått en kurs på Haga rehab om hur man bygger upp och genom trädgård kan rehabilitera patienter. Kursledare var Yvonne Wersterberg som anlade "Sinnenas trädgård" på Sabbatsberg. Psykkliniken på Löwenströmska sjukhuset har även fått tillgång till mer mark som man kan odla.

Stödet på 50 000 kronor som man fick 2006 har redovisats och patienterna har i grupper fått bygga upp och underhålla en "trädgård för alla sinnen" bestående av en "oas", en köksträdgård, en pergola och en "fikadel". Cirka 450 har deltagit eller varit besökare i trädgården. Huvuddelen av patienterna har varit i åldergruppen 21 – 25 år.

Förvaltningen anser att projektet ligger väl i linje med de intentioner som finns med stödet och föreslår därför att kulturnämnden beviljar Psykiatri Nordväst, Löwenströmska sjukhuset 50 000 kr till projektet "Löwgården".

3.1.2 Glädjeverkstan

KUN 2008/772

Stöd 2008: 350 000 kr (jan)

Glädjeverkstan ansöker om 350 000 kr för projektet "Clown i vården" 2009 på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Pengarna ska användas för clownverksamhet en dag i veckan på avd Q 83 b endokrin och gastro samt avd Q 80 akut & infektion.

Glädjeverkstan har funnits på Astrid Lindgrens barnsjukhus sedan 1998. Totalt 10 artister i olika konstellationer arbetar just nu i verksamheten, 6 kvinnor och 4 män. Man har verksamhet fem dagar i veckan. De besök som görs sker oftast familjevis. Man anpassar besöken efter familjens örk och önskemål och är ibland med vid lättare behandlingsmoment för att hjälpa till och avleda. Syftet med clownbesöken är att underlätta sjukhusvistelsen för de sjuka barnen, deras syskon och föräldrar samt övrig familj. All verksamhet sker i dialog med personalen.

Verksamheten på avd Q 83 och Q 80 planeras att fortsätta på samma sätt som under 2008. Avdelningarna kommer att besökas av clownerna en eftermiddag i veckan under hela 2009 fränsett vecka 1, 26-30 samt vecka 52. Sammanlagt blir det verksamhet under 45 veckor med fördelningen 24 veckor på vårterminen samt 21 veckor på höstterminen.

På avdelning Q 83 ligger barn med mag- och tarmsjukdomar. Många av dessa barn återkommer ofta till sjukhuset under flera års tid till exempel på grund av kroniska tarmsjukdomar eller för att vidga matstrupen eftersom de som små fått i sig något giftigt. Avdelning Q 80 är en infektionsavdelning där barnen ligger isolerade på sina rum. Det innebär att de inte kan ta del av till exempel lekterapi på samma sätt som barn som har möjlighet att lämna sina rum. Många av barnen som hamnar på Q 80 är barn som ofta ligger på sjukhus på grund av en annan grundsjukdom än den infektion som de tillfälligt har.

Under 2008 har cirka 3 750 personer deltagit i verksamheten. Avd Q 83 har besökts ½ dag per vecka samt avdelning Q 80 ett antal gånger vilket gav 55 besök totalt 2008. Både personal, föräldrar och barn ger uttryck för att man uppskattar verksamheten. Något som också lyfts fram är övertygelsen att små glädjeämnen under sjukdomsperioden hjälper till med läkeprocessen hos barnen. Personalen märker att medicineringen mot illamående och smärtstillande sjunker när clownerna är på avdelningen. Clownverksamheten har blivit ombedd att utöka sin verksamhet och försöka nå stickrädda och narkosrädda barn.

Förutom de avdelningar som man söker pengar för hos kulturnämnden så bedrivs även verksamhet på ytterligare fyra av sjukhusets avdelningar men dessa kostnader täcks av andra bidragsgivare.

Förvaltningen föreslår att kulturnämnden beviljar Glädjeverkstan 350 000 kr för clownverksamhet vid Astrid Lindgrens barnsjukhus under 2009. Vilket är oförändrat stöd jämfört med 2008.

3.1.3 Kulturnämnden Art produktion Evenemang KUN 2008/773

Stöd 2007: 200 000 kr (febr)

Kulturnämnden Art produktion Evenemang ApE ansöker om 300 000 kr för att genomföra steg 2 av konstprojektet Hälsotrappan i en av trapphallarna på Sabbatsbergs sjukhus. Trapphallen omfattar sammanlagt 20 plan. Här finns framförallt Stockholmsgeriatriken, men även Syncentralen och andra verksamheter. Hälsotrappan har startats på initiativ av Camilla Olli, omvårdnadschef på Stockholmsgeriatriken. Hon har besökt Dalens sjukhus och inspirerats av det arbete med Hälsotrappan som ApE genomfört där med stöd av Projektstöd Kultur i Vården pengar från kulturnämnden 2007. Projektet har slutfört

på Dalens sjukhus och redovisningen därifrån visar att bl a att frekvensen för att gå i trapporna markant har ökat och att det blivit lättare att motivera patienter att delta i trappträningen.

Hälsotrappan är ett bildkonstprojekt. I dialog med berörda parter vill man genom en konstnärlig miljögestaltning skapa en inspirerande miljö som är tänkt att ha en positiv inverkan på sinnelaget hos förbipasserande. En målsättning är också att öka motivationen till att använda trapporna för konditionsträning. Projektet vill även bidra till att skapa en ökad nyfikenhet för konst. Projektansvariga är bildkonstnärerna Annica Einarson och Anna Stina Erlandsson.

Under hösten har ett färgsättningsförslag godkänts och bekostats av Locum AB. Under detta steg 1 har huvuddragen skisserats på utformningen av den konstnärliga gestaltningen. På varje halvplan har en fondvägg färgsatts och tanken är att placera konst på motstående väggar. ApE har även lämnat förslag på material och färg till golvbeläggning och trappräcken.

Trapphallen är flitigt använd, både för logistik och för trappträning. Genom konsten i trappan stimuleras såväl fantasi som lust och drivkraft att röra sig såväl hos anställda som hos patienter och anhöriga. Detta har man redan fått bekräftat genom projektet på Dalens sjukhus. Med färg och form vill man också tydliggöra vilket våningsplan man är på. ApE avser att ta särskild hänsyn till de synskadade patienter som nyttjar trapphallen. I dialog med personalen på Syncentralen på plan 2 kommer man att anpassa konsten på de våningsplan som leder upp till detta plan. Genomförandet sker i samverkan med fastighetsägaren Locum AB.

Förvaltningen anser att projektet ligger väl i linje med de intentioner som finns med stödet. Hälsotrappans ursprungliga idé växte fram på arbetsterapienheten på Dalens sjukhus och har sedan inspirerat till en vidareutveckling på Sabbatsbergs sjukhus. Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beviljar Art produktion Evenemang 200 000 kr för projektet Hälsotrappan på Sabbatsberg sjukhus. Eftersom kulturnämnden och förvaltningen har det samlade ansvaret för de konstnärliga gestaltningarna i landstingets lokaler, måste kulturförvaltningen fortlöpande hållas informerad om hur projektet framskrider.

*3.1.4 Eva Gabriella Sjöblom, enskild firma**KUN 2008/787*

Stöd 2008: 95 000 kr (jan)

Eva Gabriella Sjöblom ansöker om 96 000 kronor för fortsättning av projektet "Kultur med bildkonst i den geriatriska vården". Ansökan avser Karolinska universitetssjukhuset, Huddinge avd R 73. Avdelningen bedriver utredning och behandling av patienter med minnesproblem. Stöd har utgått från nämnden för samma typ av verksamhet sedan 2002. Sjukhusen och avdelningarna som omfattats har dock ändrats under åren.

Ansökan 2009 avser besök på avd R 73 Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge med två besök per vecka. Vid besöken förs samtal med patienterna utifrån konst som visas i "konstkorridoren", samt konstmappen vilken är framtagen och sammanställd i samråd med konstansvariga på kulturförvaltningen. Mappen vänder sig i första hand till de patienter som är rörelsehindrade eller som av annan anledning inte bör lämna avdelningen.

Projektet har som huvudmålsättning att patientgruppen på sina egna villkor ges möjlighet att få kontakt med de minnesöar som ofta finns trots stor förvirring i tid och rum. De dementa försöker hela tiden kommunicera med sin omgivning men ofta i ett sorts kodat språk, vilket gör att det finns en gemensam nämnare mellan konstnärligt uttryck och deras eget uttryckssätt. Arbetsmetoden har fungerat mycket väl. Genom att patienterna ges möjlighet till att få uttrycka sig själva, finna sitt egenvärde och sin självstyrka lindras deras oro och rädsla. Även personal och anhöriga uppskattar det arbetssätt som har utvecklats.

Under 2008 har Eva Gabriella Sjöblom besökt Danderyds geriatriska avd 30 en eftermiddag per vecka sammanlagt 22 tillfällen. I genomsnitt har 5 - 10 personer deltagit per tillfälle. Enligt kontaktpersonen på berörd avdelning så har projektet fallit väl ut och uppskattas av både patienter, personal och anhöriga. Tyvärr upphörde slutenvårdsverksamheten på avd 30 i mitten av juli 2008. Vilket innebar att Eva S inte kunde fortsätta verksamheten där. Resterade 16 besök där har därför överförts till Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge. På Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge avd R73 har Eva varit vid 56 tillfällen under 2008. I genomsnitt har 5-10 personer deltagit per tillfälle. Också här har kontaktpersonen på berörd avdelning skriftligen uttryckt att projektet är väldigt uppskattat. Varje tillfälle varar 2,5-3 timmar.

Förvaltningen föreslår att kulturnämnden beviljar Eva Gabriella Sjöblom 95 000 kr för projektet "Kultur i den geriatriska vården" på Karolinska universitetssjukhuset Huddinge avd R 73 under 2009.

3.1.5 *Barnens Sjukhus Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge* *KUN 2008/789*

Stöd 2008: 100 000 kr (mars)

Barnens Sjukhus Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge söker 169 916 kronor för projektet "Barnens Sjukhus Musikverkstad" under 2009. Sjukhuset fick för första gången stöd för detta projekt 2008 hos kulturnämnden. Projektet har dock varit igång sedan 2005 men tidigare finansierats av medel från Barnens Sjukhus - Huddinge CE – konsumentelektronikbranschen.

Barnens Sjukhus bedriver förutom bassjukvård för barn och ungdomar inom sjukhusets närområde också högspecialiserad vård för hela Stockholms läns landsting och för övriga landet. Endast de allra svårast sjuka skrivs in på vårdavdelning.

Musikverkstan är ett pilotprojekt och unikt inom barnsjukvården i Sverige. Sjuka barn, ungdomar och syskon kan stimuleras och uppmuntras genom att skapa musik. I Musikverkstan finns möjlighet att prova olika instrument såsom, trummor, elbas, synth och gitarrer. Det finns även mikrofoner och inspelningsutrustning. Barn och ungdomar kan där skapa egen musik och text eller sjunga sin favoritlåt. Musiken kan spelas in och barnen får med sig sin "egen låt" hem.

Musikverkstans mål och syfte är att:

- Ge möjlighet till långtidssjuka barn/ungdomar att få ägna sig åt musikaktiviteter som kan leda till positiva kontakter.
- Normalisera tillvaron för barn/ungdomar vid långvarig sjukdom.
- Ge barn/ungdomar på sjukhus möjlighet till musikaktiviteter som är anpassade till deras situation.
- Ge möjlighet för barn/ungdomar att uttrycka sig genom rytm, musik och text.
- Minska negativa sjukhusupplevelser för barn/ungdomar på sjukhus.
- Minska långtidssjuka barns/ungdomars upplevelse av isolering och utanförskap p.g.a. lång tids sjukdom.
- Hjälpa barn/ungdomar att stärka sin identitet genom att få arbeta med musik i olika former.
- Väcka/skapa ett musikintresse hos barn/ungdomar som vistas på sjukhus.
- Erbjuda syskon Musikverkstans möjligheter.

Under 2008 har barn och ungdomar genomfört 152 olika aktiviteter i Musikverkstan. Under dessa tillfällen har de unga patienterna tillsammans med musikpedagogen Anders skrivit egna texter, tränat på att spela olika instrument, spela in en egen eller utvald låt på cd-skiva och i samband med inspelningen varit delaktig i hur en inspelning går till. Många ungdomar har på egen hand skrivit lätttexter. Därefter har musikpedagogen och textförfattaren tillsammans gjort musiken. Musikpedagogen har även varit en ambulerande resurs för isolerade barn. Gravyt handikappade barn som inte kan hantera instrument eller

sjunga har kunnat få en värdefull musikalisk upplevelse tillsammans med musikpedagogen.

Förvaltningen föreslår att kulturnämnden beviljar Barnens Sjukhus Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge 100 000 kr för projektet " Barnens Sjukhus Musikverkstad " 2009.

Hans Ullström